

med den største Del af de Stater, med hvilke vi have nogen livlig Handelsforbindelse. Til de Stater, hvor Meter-systemet, ifølge Anmærkningerne til Lovforslaget, er indført eller vedtaget ved Lov, maa nemlig søies Sverrig, saa at af europæiske Stater kun findes Rusland og tilbøis England, der ikke have sluttet sig til Meter-systemet. Vor Handelsomsætning med England er vel særdeles betydelig, men deri kan dog ikke søges nogen Grund imod, at vi overgaa til det System for Maal, der benyttes af næsten hele det øvrige Europa. Vi have heller ikke nu samme System for Maal som England, og da Meter-systemet paa den anden Side er tilladt der, vil det store Handelsfolk nok vide at indrette sig saaledes, at Forbindelsen med de andre europæiske Folkfærd ikke besværes.

Vort Vægtsystem giver ikke Anledning til lignende Anker, som ovenfor ere fremsatte ved Maal-systemet. Naar Benævnelser indføres for ti Pund og Tiendedel Pund, vilde man opnaa et fuldstændig tidelt System, der desuden vilde slutte sig til det metriske System ved, at Pundet netop er et halvt Kilogram. Den samme Omstændighed letter paa den anden Side Overgangen til det metriske System for Vægtens Bedkommende, og da det i international Henseende er af Betydning, at det metriske System gennemføres i sin Helhed, skal Flertallet slutte sig til Lovforslaget ogsaa for Vægtens Bedkommende.

Naar der blandt dem, som erkjende Meter-systemets Hensigtsmæssighed, findes en Del, der mere høie sig for Nødvendigheden, idet de erkjende, at vort lille Land ikke kan staa isoleret med sit særskilte System for Maal og Vægt, end egentlig nære noget levende Ønske om at se det gennemført i en nær Fremtid, da er Grunden dertil at søge i, at der med de tilvante Maal forbindes Begreber om Størrelsen af de tilmaalte Gjenstande, og hvad der kan udrettes med dem, og at der i forskjellig Fabriks- og Haandværksdrift har uddannet sig en Mængde af Regler, der alle maa omgjøres, naar det nye System indføres; der findes saa at sige en Mængde af Kundskab, der tabes og noget helt Nyt bliver at danne. Udvalgets Flertal har ikke undladt at tage dette i Betragtning; men den større Del af Flertallet mener, at man ikke bør udsætte Lidet for Indførelsen af det metriske System mere end nødvendigt, henjet til, hvad der er foregaaet i de omliggende Lande, og til den ikke korte Tid, der nødvendigvis maa medgaa, inden Systemet kan være fuldstændig indført her. Medundertegnede Andersen og Grandfen nære dog en noget afvigende Anskuelse med Hensyn til Maaden, hvorpaa den fuldstændige Gjennemførelse bør finde Sted.

Ved de enkelte Paragrafer bemærkes Følgende:

Til § 3.

Udvalgets Flertal er enigt i, at man ikke kan undgaa at benytte visse franske Benævnelser i Lovforslaget, men anser det dog for hensigtsmæssigt dels at angive med Ord, istedetfor med Tal, Betydningen af de Enheder, der ere afledte fra Hovedenheden, hvilket letter Forstaaelsen og kan føre til, at i mange Tilfælde med Held kan benyttes en delvis dansk Benævnelse istedetfor det helt fremmede Ord, dels at indskrænke Antallet af de anførte Enheder og Benævnelser til, hvad der kan anses nødvendigt for almindelig Brug.

Under A. „Længdemaal“ antages det saaledes, at Benævnelserne Dekameter og Hektometer uden Saan kunne ubelædes, hvorimod Kilometeren bliver staaende som det fremtidige Beilængdemaal.

Under B. „Flademaal“ ville formentlig alle Benævnelser, der betegne Kvadraterne paa de mindre og større Enheder, der ere afledte af Meteren, kunne udgaa af Loven, da de kun komme lidet til Anvendelse, og hvor de maatte behøves, ville forstaaes af sig selv. Optagelse af Enheden Acre anses heller ikke fornøden, hvorimod Hektare bør beholdes som Enhed for Jordmaal.

ad C. „Rummaal“. Literen maa beholdes som Enhed for Hulmaal; dog antages Benævnelsen Dekaliter at kunne undværes, hvorimod Hektoliter beholdes for at træde istedetfor Tønden.

Under D. „Vægt“ kunne neppe nogen af de anførte Delinger af Kilogrammet undværes, men det foreslaas at benytte Udtrykkene Hundredgram og Tigram ved Siden af Hektogram og Dekagram.

Ved disse Forslag opnaar man kun at benytte de græske Tillægsord, hvor de danne selvstændige, almindelig forekommende Enheder, nemlig Kilometer, Kilogram, Hektare og Hektoliter, Navne, som det ikke vil falde vanskeligt at fastholde.

Under Afsnittet Vægt foreslaas det at optage Benævnelsen Ton for 1,000 Kilogram. Det kommer nemlig stedse mere i Brug at angive forskjellige Varearter i Vægt istedetfor i Rummaal, saasom Korn og Stenkul, og det vil lette Overgangen at kunne benytte en større Enhed end Kilogrammet. Ved Angivelse af Skibes Displacement er det almindeligt overalt at benytte Enheden Ton.

Til § 4.

I første Stykke af denne Paragraf foreslaas det at lade udgaa „paa Kjøbenhavns Justerkammer“, for ikke at foregribe en Omordning af Justeringsvæsenet, hvis en saadan efter nærmere Underjøgelse maatte findes nødvendig.